

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Νοεμβρίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 173

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5151

Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας και την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΡΗΤΗΣ, ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4555/2018 ΚΑΙ Ν. 4873/2021

Άρθρο 3 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου - Αντικατάσταση άρθρου 226B ν. 4555/2018

Άρθρο 4 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Κρήτης - Τροποποίηση άρθρου 226Γ ν. 4555/2018

Άρθρο 5 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας - Προσθήκη άρθρου 226Δ στον ν. 4555/2018

Άρθρο 6 Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας - Προσθήκη άρθρου 226E στον ν. 4555/2018

Άρθρο 7 Εισφορές Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού υπέρ Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και διαδικασίες είσπραξης - Τροποποίηση άρθρου 239 ν. 4555/2018

Άρθρο 8 Πρόσληψη προσωπικού για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας, Ηπείρου, Πελοποννήσου - Προσθήκη άρθρου 56A στον ν. 4873/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4819/2021

Άρθρο 9 Ρυθμίσεις για τους φορείς Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης επιστροφής εγγύησης - Τροποποίηση παρ. 1, προσθήκη παρ. 2A και αντικατάσταση περ. β) παρ. 3 άρθρου 12 ν. 4819/2021

Άρθρο 10 Έγκριση λειτουργίας Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης - Τροποποίηση περ. β παρ. 3 άρθρου 13 ν. 4819/2021 (παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας 2018/851)

Άρθρο 11 Υλοποίηση δράσεων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την ενίσχυση της ανακύκλωσης στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού - Προσθήκη άρθρου 27A στον ν. 4819/2021

Άρθρο 12 Προθεσμία εφαρμογής από τα Κέντρα Διαιολογίας Ανακυκλώσιμων Υλικών του υπολογισμού των ανακτώμενων υλικών ανά Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 31 ν. 4819/2021

Άρθρο 13 Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων - Αντικατάσταση περ. γ) και δ) παρ. 2 άρθρου 55 ν. 4819/2021

Άρθρο 14 Εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης και παράταση προθεσμίας - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 86 ν. 4819/2021

Άρθρο 15 Εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας που εντάσσονται σε σύστημα επιστροφής εγγύησης - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2A στο άρθρο 89 του ν. 4819/2021

Άρθρο 16 Καθορισμός ειδικότερων θεμάτων για την πρόληψη αποβλήτων, την εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης και την εναλλακτική διαχείριση κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 1 και 7 και προσθήκη παρ. 7A στο άρθρο 92 του ν. 4819/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 17 Εθνικό Μητρώο Παραγωγών και διασύνδεση με άλλα μητρώα - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 15 ν. 4819/2021

Άρθρο 18 Προθεσμία για την καταχώριση στοιχείων των παραγόμενων αποβλήτων τροφίμων και των πλεονασμάτων τροφίμων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 4819/2021

παράβαση. Στην τελευταία περίπτωση, όταν η παράβαση διαπιστώνεται σε βάρος Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το ένα τοις εκατό (1%) επί των συνολικών ετήσιων εσόδων του προηγούμενου της παράβασης έτους, που προέρχονται από τις παρεχόμενες υπηρεσίες διαχείρισης αστικών αποβλήτων. Το πρόστιμο των δύο προηγούμενων εδαφίων, δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ και μεγαλύτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

10B. Τα ποσά της παρ. 10Α αποδίδονται από τους υπόχρεους φορείς του άρθρου 53 σε ειδικό λογαριασμό που τηρεί ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) και διατίθενται με βάση τα ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που εκπονεί ο Ε.Ο.ΑΝ., τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

10Γ. Οι παραβάσεις διαπιστώνονται με έλεγχο των αρμόδιων αρχών της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209). Για τη διαδικασία και την είσπραξη των προστίμων εφαρμόζεται το άρθρο 30 του ν. 1650/1986 (Α' 160).».

Άρθρο 21

Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 11Α στο άρθρο 72 του ν. 4819/2021

Μετά την παρ. 11 του άρθρου 72 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 11Α ως εξής:

«11Α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται η μέθοδος δειγματοληψίας και ανάλυσης και καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης της σχετικής δαπάνης της παρ. 3 του άρθρου 31.».

Άρθρο 22

Πρόληψη αποβλήτων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 78 ν. 4819/2021

Στην παρ. 3 του άρθρου 78 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί πρόληψης, μετά από τις λέξεις «Με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 92» προστίθενται οι λέξεις «δύναιται να», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 92 δύναται να καθορίζονται οι ελάχιστες επιμέρους κατηγορίες υλικών συσκευασίας και τα ελάχιστα υποχρεωτικά ποσοστά διαφοροποίησης των χρηματικών εισφορών ανά επιμέρους συσκευασία.».

Άρθρο 23

Δυνατότητα συμμετοχής, εκτέλεσης και εφαρμογής διεθνών προγραμμάτων από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 4 άρθρου 95 ν. 4819/2021

Στην περ. θ) της παρ. 4 του άρθρου 95 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί επωνυμίας, σκοπού και αρμοδιοτήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «ή ενωσιακά» προστίθενται οι λέξεις «ή διεθνή», β) μετά από τη λέξη «προγράμματα» διαγράφονται οι λέξεις «που του ανατίθενται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας», και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής:

«θ) Εκτελεί και εφαρμόζει εθνικά ή ενωσιακά ή διεθνή προγράμματα για την υλοποίηση των στόχων του παρόντος, με παράλληλη ανάληψη, απορρόφηση και διαχείριση των σχετικών κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).».

Άρθρο 24

Θαλάσσια μεταφορά αστικών αποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών - Τροποποίηση περ. β) παρ. 6 άρθρου 84 ν. 4316/2014

Στην περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 84 του ν. 4316/2014 (Α' 270), περί θαλάσσιας μεταφοράς αποβλήτων, οι λέξεις «ρευμάτων αποβλήτων που εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση του ν. 2939/2001» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανακυκλώσιμων υλικών», και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Διεθνούς και Ναυτιλιακού Κώδικα Επικινδύνων Ειδών Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (IMDG-IMO CODE), όπως εκάστοτε ισχύει, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, επιτρέπεται η φόρτωση, εκφόρτωση και η θαλάσσια μεταφορά των χωριστά συλλεγμένων ανακυκλώσιμων υλικών, με επιβατηγά - οχηματαγωγά (Ε/Γ-Ο/Γ), φορτηγά (Φ/Γ) και φορτηγά - οχηματαγωγά (Φ/Γ-Ο/Γ) πλοία σε τακτικά δρομολόγια, σε δρομολόγια ειδικής ή ολικής ναύλωσης και σε ειδικά δρομολόγια άνευ επιβατών που συνδέουν τις εξυπηρετούμενες περιοχές αποστολής και παραλαβής των αποβλήτων, σε ανοιχτό και κλειστό χώρο οχημάτων, με την προϋπόθεση ότι το φορτίο είναι σε κατάλληλη συσκευασία.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 25

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) η παρ. 9 του άρθρου 72 του ν. 4819/2021 (Α' 129, διόρθωση σφάλματος Α' 171), περί καθορισμού των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για τη λειτουργικότητα του Γ.Ε.ΜΗ. και του Ε.Μ.ΠΑ. και

β) η υποπερ. αα) της περ. ζ) της παρ. 6 του άρθρου 84 του ν. 4316/2014 (Α' 270), περί θαλάσσιας μεταφοράς Αστικών Στερεών Αποβλήτων.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 26

Πλαίσιο εγκατάστασης Πιλοτικών Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε λιμνοδεξαμενές, τεχνητές λίμνες και τεχνητά υδάτινα σώματα - Προσθήκη άρθρου 96Α στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 96Α ως εξής:

«Άρθρο 96Α

Πλαίσιο εγκατάστασης Πιλοτικών Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε λιμνοδεξαμενές, τεχνητές λίμνες και τεχνητά υδάτινα σώματα

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 επιτρέπεται η αδειοδότηση και εγκατάσταση Πιλοτικών Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών με ισχύ έως οχτώ (8) μεγαβάτ (MW) έκαστος και συνολικής ισχύος μέχρι ογδόντα (80) μεγαβάτ (MW), που υλοποιούνται σε λιμνοδεξαμενές ή τεχνητές λίμνες που δεν εντάσσονται στο Δίκτυο NATURA 2000 και δεν χρησιμοποιούνται για ανάγκες ύδρευσης καταναλωτών με πόσιμο νερό ή σε ταμειυτήρες ή σε τεχνητά υδάτινα σώματα που έχουν δημιουργηθεί σε μη ενεργές εξορυκτικές εκμεταλλεύσεις ή τμήμα αυτών που χρησιμοποιούνταν για ηλεκτροπαραγωγή, συμπεριλαμβανομένων μεταλλείων, ορυχείων και λατομείων.

2. Οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί της παρ. 1, που υλοποιούνται σε λιμνοδεξαμενές ή τεχνητές λίμνες, οι οποίες δεν εντάσσονται στο Δίκτυο NATURA 2000 και δεν χρησιμοποιούνται για ανάγκες ύδρευσης καταναλωτών με πόσιμο νερό, δεν επιτρέπεται να καλύπτουν αθροιστικά επιφάνεια μεγαλύτερη του πέντε τοις εκατό (5%) της συνολικής επιφάνειας στην οποία εγκαθίστανται. Η ως άνω προϋπόθεση ελέγχεται κατά το στάδιο έκδοσης της Βεβαίωσης Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος.

3. Οι πλωτοί φωτοβολταϊκοί σταθμοί του παρόντος αποτελούνται από: α) τις πλωτές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις (φωτοβολταϊκά πλαίσια και λοιπός ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός), β) τον οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού επί χερσαίου χώρου που περιλαμβάνει τον υποσταθμό διασύνδεσης με το δίκτυο και λοιπό ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό, γ) καλώδια σύνδεσης των πλωτών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με τον οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, δ) προσωρινή εργοταξιακή υποδομή και χώρο συναρμολόγησης και ε) συνοδά έργα, απαραίτητα για την πρόσβαση στον χώρο της εγκατάστασης και την ασφαλή λειτουργία του σταθμού.

4. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν, έως την 31η Μαΐου 2025, αίτημα εκδήλωσης ενδιαφέροντος στη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αίτηση περιλαμβάνει:

α) τη Βεβαίωση ή τη Βεβαίωση Ειδικών Έργων που αφορά στο έργο το οποίο θέλουν να αναπτύξουν, εφόσον προβλέπεται η έκδοσή τους και

β) αίτημα για έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων στην αρμόδια υπηρεσία.

5. Η Διεύθυνση, εντός δέκα (10) ημερών από το πέρας της προθεσμίας της παρ. 4, δημοσιεύει Πίνακα με τις υποβληθείσες αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, οι οποίες κατατάσσονται σύμφωνα με την ημερομηνία και τη σειρά υποβολής αιτήματος για έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), εκδίδει και αποστέλλει με κάθε πρόσφορο μέσο στους ενδιαφερόμενους τις σχετικές Βεβαιώσεις Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος.

6. Αν η συνολική ισχύς των Βεβαιώσεων Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος δεν καλύπτει τη συνολική ισχύ της

παρ. 1, η αρμόδια Διεύθυνση συνεχίζει να παραλαμβάνει σχετικά αιτήματα μετά από τη δημοσίευση του Πίνακα της παρ. 5.

7. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδει Βεβαιώσεις Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος για συνολική ισχύ έως την εξάντληση των ογδόντα (80) MW. Αν συμπληρωθεί η συνολική ισχύς, οι λοιπές αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, παραμένουν ως επιλαχούσες.

8. Οι κάτοχοι της Βεβαίωσης Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος σύμφωνα με την παρ. 5:

α) εντός ενός (1) μηνός από την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. αιτούνται τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή,

β) εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, υποβάλλουν πλήρες αίτημα για σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης προς τον αρμόδιο Διαχειριστή,

γ) εντός έξι (6) μηνών από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, υποβάλλουν πλήρες αίτημα για έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

Από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος, αναστέλλονται, για τους κατόχους της, οι προθεσμίες του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και του άρθρου 31 του παρόντος. Σε περίπτωση ακύρωσης των Βεβαιώσεων Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος σύμφωνα με την παρ. 12 του παρόντος, οι προθεσμίες του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 και του άρθρου 31 του παρόντος συνεχίζουν να ισχύουν για τους κατόχους των σταθμών.

9. Οι αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές χειρίζονται τις αιτήσεις της παρ. 8 κατά απόλυτη προτεραιότητα. Αν οι κάτοχοι των Βεβαιώσεων Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος δεν τηρήσουν τις προθεσμίες του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 ή δεν είναι δυνατή η έκδοση των σχετικών αποφάσεων και εγκρίσεων, οι αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές ενημερώνουν σχετικά τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία χορηγεί Βεβαιώσεις Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος, στις επόμενες επιλαχούσες κατά σειρά αιτήσεις που έχουν υποβληθεί. Αν δεν υπάρχουν επιλαχούσες, η αρμόδια Διεύθυνση παραλαμβάνει νέες αιτήσεις, μέχρι την κάλυψη του ορίου ισχύος της παρ. 7.

10. Οι σταθμοί του παρόντος κατατάσσονται περιβαλλοντικά στην Κατηγορία Περιβαλλοντικής Κατάταξης Α1, του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

11. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται κατά παρέκκλιση της απόφασης του άρθρου 89 του παρόντος ακόμα και σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί με αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων ως κορεσμένες.

12. Αν, είτε δεν τηρηθεί κάποια από τις υποχρεώσεις της παρ. 8, είτε δεν ληφθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, από την έκδοση της Βεβαίωσης Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος, η Βεβαίωση Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος ακυρώνεται και η αρμόδια

Διεύθυνση εκδίδει νέα Βεβαίωση με βάση τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί και τη σειρά κατάταξής τους.

13. Οι Πιλοτικοί Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί συμμετέχουν στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και δεν δύνανται να λάβουν λειτουργική ενίσχυση για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από αυτούς.

14. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και οι συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με αυτά επιχειρήσεις, δύνανται να έχουν στην κατοχή τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1 συνολικά έως οχτώ (8) MW.

15. Η Διεύθυνση κάνει αποδεκτές και αιτήσεις κατόχων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων και ισχύ μεγαλύτερη των ορίων ισχύος της παρ. 1, εφόσον με την αίτηση για εκδήλωση ενδιαφέροντος συνυποβληθούν η Βεβαίωση και το αντίστοιχο αίτημα για περιβαλλοντική αδειοδότηση στην αρμόδια υπηρεσία, καθώς επίσης και σχετικό αίτημα τροποποίησης ή κατάτμησης της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων στον αρμόδιο Φορέα Αδειοδότησης ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 1. Για την κατάταξη των έργων του προηγούμενου εδαφίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία του αρχικού αιτήματος περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή της αρχικής περιβαλλοντικής άδειας, εφόσον αυτή υφίσταται.

16. Στις περιπτώσεις της παρ. 15, εφόσον εκδοθεί Βεβαίωση Κατοχύρωσης Ενδιαφέροντος, εντός τριών (3) μηνών από την τροποποίηση ή κατάτμηση της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, οι κάτοχοι των εν λόγω σταθμών προβαίνουν αντίστοιχα σε αίτημα έκδοσης Α.Ε.Π.Ο. στην αρμόδια υπηρεσία ή τροποποίηση/ενημέρωση της αρχικής Α.Ε.Π.Ο. ή επικαιροποίηση του υπό διαβούλευση φακέλου μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εφόσον υφίσταται, καθώς επίσης και στην πλήρωση των υποχρεώσεων, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 8.».

Άρθρο 27

Αδειοδότηση Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 12 ν. 4685/2020

Στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί αδειοδότησης πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει:

α) Για φωτοβολταϊκούς, χερσαίους αιολικούς σταθμούς και υβριδικούς σταθμούς Α.Π.Ε., εάν:

(αα) εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης, ο κάτοχος της Βεβαίωσης, εφόσον υποχρεούται σε διαδικασία Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.). Τα αποδεικτικά υποβολής καταχωρούνται από τον Παραγωγό στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) μήνες.

(ββ) εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης δεν έχει υποβληθεί αίτηση στον Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

β) Για τις λοιπές τεχνολογίες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εάν εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της Βεβαίωσης δεν έχει υποβληθεί αίτηση στον Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

γ) Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που ανήκουν στην κατηγορία των Ειδικών Έργων και για υβριδικούς σταθμούς που συμπεριλαμβάνουν στο έργο τους την κατασκευή υποθαλάσσιας διασύνδεσης δύο (2) ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, με την παρέλευση του διπλάσιου χρονικού διαστήματος από τα οριζόμενα στην περ. α) της παρ. 2 χρονικά διαστήματα.

Ειδικά για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δεν δύνανται να υποβληθεί αίτημα για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης λόγω του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τα κορεσμένα δίκτυα, που συνδέονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα, οι υποχρεώσεις της υποπερίπτωσης (ββ) της περ. α) της παραγράφου 2, καθώς και των περ. β) και γ) της ίδιας παραγράφου πληρούνται, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή εντός των ως άνω προθεσμιών αίτημα εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύνδεση συνοδευόμενο από την απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Το αίτημα εξετάζεται ως αίτημα χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις εξέτασης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 14 και τον Κανονισμό Βεβαίωσης.

Επίσης, ειδικά για τους σταθμούς της περ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 10, η άδεια παραγωγής των οποίων εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι προθεσμίες της περ. α' εκκινούν μετά την έγκριση του τελικού προγράμματος εκμετάλλευσης, το οποίο προβλέπεται στους όρους της οικείας πράξης, δυνάμει της οποίας έχει παραχωρηθεί στον παραγωγό το δικαίωμα έρευνας, εκμετάλλευσης και διαχείρισης του γεωθερμικού δυναμικού για την περιοχή στην οποία αφορά η οικεία άδεια παραγωγής. Ο παραγωγός ενημερώνει αμελλητί, και σε κάθε περίπτωση, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, τη ΡΑΑΕΥ για την ημερομηνία έγκρισης του τελικού προγράμματος εκμετάλλευσης.

Για τους εν ισχύ πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε λιμνοδεξαμενές ή τεχνητά υδάτινα σώματα που έχουν δημιουργηθεί σε εξαντλημένες εξορυκτικές εκμεταλλεύσεις, για τους οποίους οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαίωσης Παραγωγού έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 841), οι προθεσμίες της περ. α) εκκινούν τρεις (3) μήνες από την έκδοση της ανωτέρω απόφασης.

Για πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εντάσσονται σε λιμνοδεξαμενές ή τεχνητές λίμνες που δεν εντάσσονται στο Δίκτυο NATURA 2000 και δεν χρησιμοποι-

ούνται για ανάγκες ύδρευσης καταναλωτών με πόσιμο νερό ή σε ταμειυτήρες ή σε τεχνητά υδάτινα σώματα που έχουν δημιουργηθεί σε εξαντλημένες εξορυκτικές εκμεταλλεύσεις, οι προθεσμίες της περ. α) παρατείνονται κατά δώδεκα (12) μήνες, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 96Α του ν. 4951/2022 (Α' 129). Στις περιπτώσεις σταθμών του προηγούμενου εδαφίου, των οποίων η ισχύς των σχετικών Βεβαιώσεων έχει παύσει μετά την 1η Ιουνίου 2024 λόγω καθυστέρησης της περιβαλλοντικής τους κατάταξης και μη εμπρόθεσμης πλήρωσης των προϋποθέσεων της περ. α), οι άδειες και εγκρίσεις τους αναβιώνουν και η παράταση των προθεσμιών αρχίζει από την 31η Οκτωβρίου 2024.».

Άρθρο 28

Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - Τροποποίηση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 9 και 10 στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος του πρώτου εδαφίου διαγράφονται οι λέξεις «ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α», β) στην αρχή του τετάρτου εδαφίου μετά τις λέξεις «Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος» προστίθενται οι λέξεις «επιτρέπεται, με την επιφύλαξη της παρ. 10», γ) το ένατο, δέκατο και ενδέκατο εδάφια, αντικαθίστανται, δ) προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι βρίσκονται σε οποιαδήποτε στάδιο αδειοδότησης, να προβούν στις απαιτούμενες τροποποιήσεις των αδειών και εγκρίσεων κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149). Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για σταθμούς σε λειτουργία εφόσον δεν έχει παρέλθει διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας των σταθμών αυτών. Για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, εφόσον έχουν συναφθεί συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, επιτρέπεται η λύση αυτών κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου.

Στους παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται, με την επιφύλαξη της παρ. 10, η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για αυτοκατανάλωση με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων. Για την κάλυψη καταναλώσεων των εγκαταστάσεων που ανήκουν σε ή διαχειρίζονται φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), επιτρέπεται η

εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με τη μέγιστη ισχύ των σταθμών Α.Π.Ε. να ανέρχεται μέχρι και σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης ή του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 14Α.

Για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου δύναται να δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν.) συγκεκριμένο περιθώριο ισχύος επί του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών ή αν έχει εξαντληθεί δεσμεύεται καθ' υπέρβαση αυτού, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι εγκαταστάσεις και οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, του έκτου και έβδομου εδαφίου, η διαδικασία υποβολής αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, οι προϋποθέσεις υπαγωγής, η ισχύς που δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μ.Δ.Ν., τυχόν ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Στις περιοχές της Πελοποννήσου και της Εύβοιας, της Κρήτης και του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων (σύμπλεγμα Πάρου-Νάξου, Μύκονος, Σύρος, Άνδρος και Τήνος), που έχουν χαρακτηριστεί με αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων ως κορεσμένες, και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης του κορεσμού, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για αυτοκατανάλωση με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, καθώς και η εγκατάσταση σταθμών του άρθρου 14Α.

Για τη διαπίστωση της υπέρβασης του ορίου ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο κορεσμένο δίκτυο των περιοχών του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και στο περιθώριο της παρ. 6 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) δεν προσμετράται η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου, για τους οποίους έχει χορηγηθεί ή χορηγείται Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχει συναφθεί ή συνάπτεται Σύμβαση Σύνδεσης για περιπτώσεις Γνωστοποιούμενων Σταθμών, και χορηγούνται Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης ή συνάπτονται Συμβάσεις Σύνδεσης για περιπτώσεις Γνωστοποιούμενων Σταθμών σύμφωνα με τα επόμενα εδάφια. Για σταθμούς αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό και σταθμούς του άρθρου 14Α στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου, της Εύβοιας, της Κρήτης και του δικτύου των Διασυνδεδεμένων με το Σύστημα της Ηπειρωτικής Χώρας Κυκλάδων, με την επιφύλαξη της παρ. 10:

α) ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και συνάπτει Συμβάσεις Σύνδεσης για περιπτώσεις Γνωστοποιούμενων Σταθμών μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος τριακοσίων πενήντα μεγαβάτ (350 MW), εκατό μεγαβάτ (100 MW), διακόσια μεγαβάτ (200 MW) και δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), αντίστοιχα,

β) ο Διαχειριστής του Συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής

ισχύος εκατό μεγαβάτ (100 MW), σαράντα μεγαβάτ (40 MW), πενήντα μεγαβάτ (50MW) και δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW) αντίστοιχα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί και Συμβάσεις Σύνδεσης που έχουν συναφθεί για περιπτώσεις Γνωστοποιούμενων Σταθμών μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2024.

Για τους σταθμούς αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στον Διαχειριστή του Δικτύου για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, ή Σύμβαση Σύνδεσης για περιπτώσεις Γνωστοποιούμενων Σταθμών, εγκατεστημένης ισχύος έως ένα μεγαβάτ (1 MW) και πεντακόσια κιλοβάτ (500 kW), αντίστοιχα.

Οι ανωτέρω αιτήσεις κατατάσσονται από τον Διαχειριστή του Δικτύου στην Ομάδα Προτεραιότητας Ε της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4333), με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου.

Ειδικά για αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται για σταθμούς αυτοκατανάλωσης οι οποίοι δεν εγγέουν ενέργεια στο Δίκτυο ή το Σύστημα, δεν προσμετράται η εγκατεστημένη τους ισχύς στα ως άνω περιθώρια, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους χωρίς περιορισμό της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών και αυτές εξετάζονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά απόλυτη προτεραιότητα.»

2. Στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 προστίθενται παρ. 9 και 10 ως εξής:

«9. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Δικτύου για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, καθώς και φωτοβολταϊκών σταθμών που εγκαθίστανται σε κτίρια ή και άλλες δομικές κατασκευές στο σύνολο των υποσταθμών του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, εξαιρουμένων των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και του δικτύου των Μ.Δ.Ν. κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Β της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940).

Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024 στον Διαχειριστή του Συστήματος για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αυτοκατανάλωσης με εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό, από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) αποκλειστικά με συμμετοχή σε αυτές, μεμονωμένα ή από κοινού, είτε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού είτε δημοτικών ή κοινωφελών επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. και νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α., εξετάζονται κατά προτεραιότητα και ο Διαχειριστής του Συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 14, ή όπως οι αιτήσεις αυτές έχουν υποβληθεί για χρονική περίοδο λειτουργίας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των έργων αυτών, και μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατόν πενήντα μεγαβάτ (150 MW). Για τις Ενεργειακές Κοινότητες που θα λάβουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, απαγορεύεται κάθε είδους μεταβίβαση ή συμμετοχή σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιονδήποτε τρόπο. Οι κάτοχοι των σταθμών του δεύτερου εδαφίου δύνανται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024 να υποβάλλουν αίτημα στον αρμόδιο Διαχειριστή και Φορέα Αδειοδότησης, κατά περίπτωση, για περιορισμό της ισχύος του σταθμού αυτοκατανάλωσης για τον οποίο έχουν αιτηθεί την έκδοση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

Ειδικά οι αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται για σταθμούς αυτοκατανάλωσης οι οποίοι δεν εγγέουν ενέργεια στο Δίκτυο ή το Σύστημα, εξετάζονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά απόλυτη προτεραιότητα.

10. Από την 31η Οκτωβρίου 2024 οι αρμόδιοι Διαχειριστές χορηγούν Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης ή Συμβάσεις Σύνδεσης για Γνωστοποιούμενους Σταθμούς για αυτοκατανάλωση αποκλειστικά με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό. Οι αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στους αρμόδιους Διαχειριστές για την εγκατάσταση σταθμών του άρθρου 14Α, εξετάζονται αυτεπάγγελτα από τους Διαχειριστές ως αιτήσεις για αυτοκατανάλωση με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό κατά περίπτωση, με εξαίρεση αιτήσεις για σταθμούς που υποβάλλονται σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 11 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129) για τους οποίους εξακολουθούν να χορηγούνται Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης ή Συμβάσεις Σύνδεσης για Γνωστοποιημένους Σταθμούς ως αιτήσεις του άρθρου 14Α.

Στην περίπτωση σταθμών για τους οποίους έχει εγκριθεί ή οι οποίοι έχουν αιτηθεί μέχρι την 31η Οκτωβρίου χρηματοδότηση από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους ως σταθμοί του άρθρου 14Α ή ως σταθμοί αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο ή εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, και λαμβάνουν Οριστική Προσφορά ή Σύμβαση Σύνδεσης για Γνωστοποιούμενους Σταθμούς από τον αρμόδιο Διαχειριστή για αυτοκατανάλωση αποκλειστικά με ταυτοχρονισμένο ή εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, για τους σκοπούς των Προγραμμάτων και των στόχων επίτευξης που τους έχουν τεθεί λαμβάνεται υπόψη η συνολικά παραγόμενη ενέργεια των εν λόγω σταθμών.

Άρθρο 29

Εγκατάσταση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε νησιωτικά συστήματα - Τροποποίηση παρ. 8 και 10 και προσθήκη παρ. 15 στο άρθρο 100 του ν. 4821/2021

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 100 του ν. 4821/2021 (Α' 134), περί υποβολής αιτημάτων τροποποιήσεων των Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, αντικαθίσταται, και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Οι παραγωγοί εντός τριάντα έξι (36) μηνών είτε από την έκδοση των ως άνω Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων της

παρ. 2, είτε της απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) της παρ. 4 για το εκάστοτε νησί ή νησιωτικό σύμπλεγμα, εφόσον είναι μεταγενέστερη των ανωτέρω Βεβαιώσεων υποβάλλουν στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αιτήματα τροποποιήσεων των Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, για τη μείωση της συνολικής ισχύος της εκάστοτε Ομάδας Έργων, προκειμένου η νέα συνολική ισχύς τους να μην υπερβαίνει την ισχύ της Βεβαίωσης Δέσμευσης Ισχύος. Σε περίπτωση μη υποβολής των αιτημάτων τροποποίησης εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, η σχετική Βεβαίωση Δέσμευσης Ισχύος παύει να ισχύει.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 100 του ν. 4821/2021, αντικαθίσταται, και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Για τις Ομάδες Έργων Α.Π.Ε. του παρόντος οι προθεσμίες του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92) αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία έκδοσης των σχετικών Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων της παρ. 2 ή από την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. της παρ. 4 για το εκάστοτε νησί ή νησιωτικό σύμπλεγμα, υπολογιζόμενης της προθεσμίας από την ημερομηνία έκδοσης της μεταγενέστερης πράξης, και εκδίδονται Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης. Οι οριστικές προσφορές για τους σταθμούς των παραγωγών χορηγούνται τμηματικά ή εν συνόλω σε κάθε Ομάδα Έργων Α.Π.Ε., μετά την έκδοση της Βεβαίωσης Δέσμευσης Ισχύος από τον Διαχειριστή και για συνολική ισχύ που δεν υπερβαίνει την ισχύ της ως άνω Βεβαίωσης Δέσμευσης Ισχύος, όπως αυτή προβλέπεται για κάθε φάση διασύνδεσης των νησιών ή των νησιωτικών συστημάτων.»

3. Στο άρθρο 100 του ν. 4821/2021 προστίθεται παρ. 15 ως εξής:

«15. Τα έργα των Ομάδων Έργων Α.Π.Ε. της παρ. 1, τα οποία διαθέτουν κοινή Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται ενιαία και σε κάθε περίπτωση τροποποίησης Α.Ε.Π.Ο.. Για την τροποποίηση του προηγούμενου εδαφίου αρμόδια είναι η αρχή που εξέδωσε την τροποποιούμενη απόφαση.»

4. Οι παρ. 1 έως 3 ισχύουν από την 1η Οκτωβρίου 2024.

Άρθρο 30

Σύνδεση Σταθμών Αυτοπαραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε υλοποίηση του Στρατηγικού Πλαισίου Πρωτοβουλίας «GR-eco islands» στον Πόρο

1. Για την επίτευξη υψηλότερης διείσδυσης ενέργειας από σταθμούς Αυτοπαραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και προκειμένου να επιτευχθεί η ενεργειακή αυτονομία του νησιού του Πόρου στο πλαίσιο της υλοποίησης του Στρατηγικού Πλαισίου Πρωτοβουλίας για τα ελληνικά νησιά «GR-eco islands» του άρθρου 21 του ν. 4936/2022 (Α' 105), μπορούν να εγκατασταθούν σταθμοί παραγωγής Α.Π.Ε. ή σταθμοί παραγωγής Α.Π.Ε. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, που συνδέονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή Δίκτυο, ακόμα και πέραν των ορίων απορρόφησης εγκατεστη-

μένης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. του κορεσμένου ηλεκτρικού δικτύου, και μέχρι το όριο εγκατεστημένος ισχύος που καθορίζεται αποκλειστικά για το εν λόγω έργο του παρόντος στο πλαίσιο των «GR-eco islands» και σε κάθε περίπτωση εγκατεστημένης ισχύος μέχρι επτά μεγαβάτ (7 MW), λαμβάνοντας Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή κατ' απόλυτη προτεραιότητα και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης.

2. Έργα ενίσχυσης ή επέκτασης του Δικτύου για τη σύνδεση των σταθμών παραγωγής της παρ. 1 υλοποιούνται από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ), κατόπιν έγκρισης από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων του σχετικού σχεδιασμού και προϋπολογισμού, η οποία παρέχεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή από μέρους του Διαχειριστή πλήρων και τεκμηριωμένων στοιχείων. Ο ΔΕΔΔΗΕ αναλαμβάνει πλήρως το συνολικό κόστος για τη σύνδεση των σταθμών της παρ. 1 στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες ενίσχυσης ή επέκτασης των εν λόγω έργων εντάσσονται στη Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση του ΔΕΔΔΗΕ και ανακτώνται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου.

Άρθρο 31

Προθεσμίες υλοποίησης ειδικού πιλοτικού έργου νήσου Αστυπάλαιας - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 151 του ν. 4495/2017

Στο άρθρο 151 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί ειδικών πιλοτικών έργων σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:

«3Α. Οι προθεσμίες αδειοδότησης και κατασκευής του Ειδικού Πιλοτικού Έργου της νήσου Αστυπάλαιας, όπως αυτές έχουν οριστεί από την Ανταγωνιστική Διαδικασία Υποβολής Προσφορών, παρατείνονται για διάστημα δέκα (10) μηνών και ο κάτοχος της Βεβαίωσης Παραγωγού του Ειδικού Πιλοτικού Έργου παρατείνει κατά ίσο χρονικό διάστημα την ισχύ των σχετικών με το έργο Εγγυητικών Επιστολών. Για το έργο της παρούσας δεν εφαρμόζεται η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/59842/4142/3.6.2024 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3218), περί απαιτήσεων φύτευσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς.»

Άρθρο 32

Πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης «Συστάδων» επιλέξιμων δημόσιων κτιρίων μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4342/2015

Στον ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθεται άρθρο 9Α, ως εξής:

«Άρθρο 9Α

Πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης «Συστάδων» επιλέξιμων δημόσιων κτιρίων

1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης «Συστάδων» επιλέξιμων δημόσιων κτιρίων μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης από το Υπουργείο Περι-

βάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 3855/2010 (Α' 95), με σκοπό τη σύναψη συμβάσεων αναβάθμισης ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων που ανήκουν στους εκάστοτε φορείς Γενικής Κυβέρνησης, μετά από ιεράρχηση και ομαδοποίηση των επιλέξιμων κτιρίων σε ομοειδείς «Συστάδες Επιλέξιμων Κτιρίων», προκειμένου να επιτευχθούν οι εθνικοί στόχοι εξοικονόμησης ενέργειας, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 19, καθώς και η εκπλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 7 για την ικανοποίηση του στόχου της ετήσιας ενεργειακής ανακαίνισης, ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) της ωφέλιμης επιφάνειας των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.

2. Τα επιλέξιμα κτίρια που εντάσσονται στο Πρόγραμμα πρέπει, μετά τις παρεμβάσεις αναβάθμισης, να κατατάσσονται κατ' ελάχιστον στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης «B» ή σε όποια κατηγορία ορίζεται ότι πρέπει να κατατάσσονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως οι κατηγορίες υπολογίζονται δυνάμει του άρθρου 10 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (B' 2367/30.6.2017).

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται ο φορέας διαχείρισης και υλοποίησης του προγράμματος του παρόντος, ο οποίος δύναται να ορίζεται ως αναθέτουσα αρχή, οι αρμοδιότητες αυτού, η διάρκεια του Προγράμματος, η διαδικασία υλοποίησης του Προγράμματος και τυχόν προθεσμίες αυτής, οι ωφελούμενοι του προγράμματος, ο τρόπος αποζημίωσης των παρεμβάσεων, η διαδικασία υπαγωγής των φορέων στο πρόγραμμα του παρόντος, η οικονομική επίδοση εκάστου ως κριτήριο ομαδοποίησης και ιεράρχησης των επιλέξιμων κτιρίων, τυχόν άλλα κριτήρια ομαδοποίησης και ιεράρχησης, οι υποχρεώσεις των ωφελούμενων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι επιμέρους στόχοι ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων, ο τρόπος επίτευξης αυτών, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης των ενεργειακών αναβαθμίσεων, η διαδικασία διενέργειας επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, η διαδικασία κατάρτισης και διενέργειας των συμβάσεων, οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του προγράμματος.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του φορέα της παρ. 3, καθορίζονται Συστάδες Δημοσίων Κτιρίων και καταρτίζεται πλάνο υλοποίησης με σκοπό την προκήρυξη διαγωνιστικών διαδικασιών για την ενεργειακή αναβάθμιση κάθε Συστάδας στο πλαίσιο του Προγράμματος. Για κάθε Συστάδα επιλέγεται ανάδοχος μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας με σκοπό τη διενέργεια παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης του συνόλου των κτιρίων που εντάχθηκαν σε αυτή. Οι παρεμβάσεις γίνονται με ίδιους πόρους και μέσα του αναδόχου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να ορίζονται εξειδικευμένα χρηματοδοτικά εργαλεία από πόρους του Τα-

μείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, πόρους του ΕΣΠΑ 2021-2027, των ταμείων Απανθρακοποίησης και Εκσυγχρονισμού και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, για την ενίσχυση των αναδόχων που αναλαμβάνουν την ενεργειακή αναβάθμιση των Συστάδων επιλέξιμων κτιρίων στο πλαίσιο του παρόντος.».

Άρθρο 33

Διαδικασία ηλεκτροδότησης κεραιών κινητής τηλεφωνίας - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 47Α του ν. 4495/2017

Στο άρθρο 47Α του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί σύνδεσης με το Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος της υποπερ. δδ) της περ. α) της παρ. 1 προστίθενται οι λέξεις «σε σύστημα συντεταγμένων σύμφωνα με το αναφερόμενο στη βεβαίωση σύνδεσης ως προς τις συντεταγμένες περιγράμματος οικοπέδου ή κτιρίου», β) προστίθεται παρ. 1Α, και οι παρ. 1 και 1Α διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Για την αρχική σύνδεση με το Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας κάθε είδους κτίσματος/χώρου/εγκατάστασης από τον Διαχειριστή του Δικτύου (Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας) απαιτούνται τα ακόλουθα:

α) αίτηση - υπεύθυνη δήλωση - εξουσιοδότηση για ηλεκτροδότηση, η οποία περιλαμβάνει ιδίως:

αα) τα στοιχεία του αιτούντα ιδιοκτήτη για ιδιωτικούς χώρους ή του νομίμου εκπροσώπου του αρμοδίου φορέα για κοινοχρήστους ή δημόσιους χώρους,

ββ) τη χρήση του προς ηλεκτροδότηση χώρου/εγκατάστασης (ιδίως οικιακή, γενική),

γγ) την αιτούμενη ισχύ,

δδ) τις συντεταγμένες του προς ηλεκτροδότηση χώρου/εγκατάστασης, σε σύστημα συντεταγμένων σύμφωνα με το σύστημα της βεβαίωσης σύνδεσης για τις συντεταγμένες περιγράμματος οικοπέδου ή κτιρίου,

εε) εξουσιοδότηση προς τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Δήμο για την ανταλλαγή πληροφοριών, σχετικά με τον ορισμό των τετραγωνικών μέτρων του προς ηλεκτροδότηση ακινήτου, μέσω σχετικής εφαρμογής,

ζζ) συμπληρωμένο έντυπο του Διαχειριστή του Δικτύου, αναφορικά με τα απαιτούμενα τεχνικά στοιχεία της εγκατάστασης,

β) βεβαίωση σύνδεσης με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας της παρ. 3,

γ) Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη (ΥΔΕ).

1Α. Για την αρχική σύνδεση/ηλεκτροδότηση κεραιών κινητής τηλεφωνίας, απαιτούνται τα αναφερόμενα στις περ. α) και γ) της παρ. 1 και επιπροσθέτως:

α) Υποβολή αίτησης που συνοδεύεται από άδεια κατασκευής κεραίας που έχει εκδοθεί από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων στον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ), μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων,

β) εξόφληση του ποσού συμμετοχής πριν από την κατασκευή της παροχής, και

γ) υποβολή έγκυρης Βεβαίωσης Σύνδεσης με τα Δίκτυα Κοινής Ωφέλειας της παρ. 3 για την προς ηλεκτρίση παροχή, ως προϋπόθεση για την ηλεκτρίση/ενεργοποίηση της παροχής.

Αν κάποιο στοιχείο της υποβαλλόμενης Βεβαίωσης Σύνδεσης αποκλίνει από τα δηλωθέντα στην ανωτέρω αίτηση, ιδίως δε οι γεωγραφικές συντεταγμένες της εγκατάστασης ή η επωνυμία του αιτούντος, η παρούσα διαδικασία ακυρώνεται, εκτός εάν ο αιτών υποβάλλει στον ΔΕΔΔΗΕ, εντός δέκα (10) ημερών, τροποποιημένη βεβαίωση σύνδεσης με την οποία αίρεται η απόκλιση.».

Άρθρο 34

Τιμές Αναφοράς για την αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Τροποποίηση κατηγορίας 1δ και προσθήκη κατηγορίας 1δα στον Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016

Στον πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί τιμών αναφοράς για την αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην κατηγορία 1δ μετά από τις λέξεις «ισής των 60 kW» προστίθενται οι λέξεις «και με συνολικό ύψος μικρότερο των 30 μέτρων που διαθέτουν πιστοποίηση IEC 61400-2», β) προστίθεται κατηγορία 1δα, και οι κατηγορίες 1δ και 1δα διαμορφώνονται ως εξής:

α/α	Κατηγορία σταθμών	T.A. (€/MWh)
1δ	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 60 kW και με συνολικό ύψος μικρότερο των 30 μέτρων που διαθέτουν πιστοποίηση IEC 61400-2.	157
1δα	Αιολική Ενέργεια που αξιοποιείται με χερσαίες εγκαταστάσεις εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης ή ίσης των 60 kW και με συνολικό ύψος μεγαλύτερο ή ίσο των 30 μέτρων, που διαθέτουν πιστοποίηση IEC 61400-1 ή 61400-2.	110

Άρθρο 35

Ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 4 του ν. 4951/2022

Στο άρθρο 4 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί αδειοδότησης, προστίθεται παρ. 6Α ως εξής:

«6Α. Στις περιπτώσεις γηπέδων κειμένων εκτός σχεδίου πόλεως, για την έγκριση δόμησης και την άδεια δόμησης υποσταθμών οποιουδήποτε επιπέδου τάσης που απαιτούνται για τη σύνδεση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής ή για τη σύνδεση σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ή του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και κτιριακών εγκαταστάσεων των υποσταθμών αυτών, δεν απαιτείται η ύπαρξη «προσώπου γηπέδου», όπως αυτό ορίζεται κάθε φορά από ειδικές ή γενικές διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.».

Άρθρο 36

Επανεκδοση άδειας εγκατάστασης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 22 ν. 4951/2022

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ακύρωσης διοικητικών πράξεων επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «Άδειας Εγκατάστασης» προστίθενται οι λέξεις «ή η ίδια η Άδεια Εγκατάστασης», β) οι λέξεις «να επανεκδώσει άπαξ τις ανωτέρω διοικητικές πράξεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «να αιτηθεί άπαξ την επανεκδοση των ανωτέρω διοικητικών πράξεων», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αν ακυρώθηκε αμετάκλητα από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη που απαιτείται για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης ή η ίδια η Άδεια Εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος δύναται, σε συμμόρφωση με την ακυρωτική απόφαση, να αιτηθεί άπαξ την επανεκδοση των ανωτέρω διοικητικών πράξεων. Το πρώτο εδάφιο ισχύει και αν η διάρκεια των ως άνω διοικητικών πράξεων έληξε, ενώ εκκρεμούσε ενώπιον των δικαστηρίων ο έλεγχός τους, εφόσον ακυρώθηκαν με αμετάκλητη απόφαση.».

Άρθρο 37

Επιστροφή και μείωση εγγυητικών επιστολών σε κατόχους σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών παραγωγής με καύσιμο Φυσικό Αέριο - Προσθήκη άρθρου 89Α στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 89Α ως εξής:

«Άρθρο 89Α

Επιστροφή και μείωση εγγυητικών επιστολών σε κατόχους σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών παραγωγής με καύσιμο φυσικό αέριο

1. Οι κάτοχοι σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης οι οποίοι έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και κατά την 31η Οκτωβρίου 2024 δεν έχουν επιλεγεί μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας

υποβολής προσφορών ή δεν έχουν υποβάλει αίτημα για σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, δύνανται να υποβάλλουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 στον Φορέα Αδειοδότησης της παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92) αίτημα παύσης της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε περίπτωση Εξαιρούμενων Σταθμών, καθώς και όλων των σχετικών αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τους εν λόγω σταθμούς. Στην περίπτωση αυτή, ο Φορέας Αδειοδότησης ενημερώνει σχετικά τους αρμόδιους Διαχειριστές για την παύση και επιστρέφεται στους ενδιαφερόμενους η εγγυητική επιστολή του άρθρου 6 του παρόντος, ή της υποπαρ. Ι.1. της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), η εγγυητική επιστολή προτεραιότητας και η εγγυητική επιστολή διμερούς σύμβασης, εφόσον αυτές έχουν υποβληθεί. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύνανται να παρατείνεται η καταληκτική ημερομηνία της παρούσας.

2. Οι κάτοχοι των σταθμών Α.Π.Ε., οι οποίοι έχουν υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή εγγυητική επιστολή διμερούς σύμβασης σύμφωνα με την απόφαση του άρθρου 89 και δεν έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, δύνανται από την 31η Οκτωβρίου 2024 και έως τρεις (3) μήνες μετά την έκδοση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης να υποβάλλουν αίτημα στον αρμόδιο Διαχειριστή με σκοπό την επιστροφή της σχετικής εγγυητικής επιστολής και:

α) είτε την παύση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε περίπτωση Εξαιρούμενων Σταθμών, καθώς και όλων των σχετικών αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τους εν λόγω σταθμούς,

β) είτε την κατάταξη της αίτησης εκ νέου από τον αρμόδιο Διαχειριστή, με βάση την ημερομηνία πληρότητας του αρχικού αιτήματος σύμφωνα με την απόφαση του άρθρου 89, σε χαμηλότερη ομάδα. Στην περίπτωση παύσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει τον Φορέα Αδειοδότησης.

3.α) Οι κάτοχοι των σταθμών Α.Π.Ε. και των Υβριδικών Σταθμών, οι οποίοι έχουν υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή εγγυητική επιστολή σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος ή την υποπαρ. Ι.1. της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, δύνανται από την 31η Οκτωβρίου 2024 να αντικαταστήσουν τη σχετική εγγυητική επιστολή και να υποβάλλουν νέα εγγυητική επιστολή η οποία αντιστοιχεί:

αα) στο τριάντα τοις εκατό (30%) του αρχικού ύψους της εγγυητικής επιστολής που αρχικώς έχει υποβληθεί, για σταθμούς ισχύος, ή εγγυημένης ισχύος για την περίπτωση Υβριδικών Σταθμών, μεγαλύτερης ή ίσης με ένα μεγαβάτ ($\geq 1\text{MW}$),

αβ) στο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του αρχικού ύψους της εγγυητικής επιστολής που αρχικώς έχει υποβληθεί, για σταθμούς ισχύος, ή εγγυημένης ισχύος για

την περίπτωση Υβριδικών Σταθμών, μικρότερης από ένα μεγαβάτ ($< 1\text{MW}$).

β) Από την 31η Οκτωβρίου 2024, το ύψος της εγγυητικής επιστολής που υποβάλλεται στον αρμόδιο Διαχειριστή με την αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, μειώνεται ως εξής:

βα) στο τριάντα τοις εκατό (30%) του ύψους της εγγυητικής επιστολής, όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6, για σταθμούς ισχύος, ή εγγυημένης ισχύος για την περίπτωση Υβριδικών Σταθμών στη νήσο Κρήτη, μεγαλύτερης ή ίσης με ένα μεγαβάτ ($\geq 1\text{MW}$),

ββ) στο δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του ύψους της εγγυητικής επιστολής, όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6, για σταθμούς ισχύος, ή εγγυημένης ισχύος για την περίπτωση Υβριδικών Σταθμών στη νήσο Κρήτη, μικρότερης από ένα μεγαβάτ ($< 1\text{MW}$).

γ) Ειδικά για υβριδικούς σταθμούς στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά η εγγυητική επιστολή του άρθρου 6 δεν προσκομίζεται κατά την υποβολή πλήρους αιτήματος για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, αλλά κατά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται σύμφωνα με την περ. β) της παρούσας. Για περιπτώσεις υβριδικών σταθμών που έχει προσκομιστεί εγγυητική επιστολή στον αρμόδιο Διαχειριστή και δεν έχει εκδοθεί μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2024 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, αυτή επιστρέφεται στον κάτοχο του σταθμού και επανυποβάλλεται κατά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μετά από συμμετοχή και επιλογή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, με το ύψος αυτής να ορίζεται σύμφωνα με την περ. β) της παρούσας.

4. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο, οι οποίοι έχουν προσκομίσει στον αρμόδιο Διαχειριστή εγγυητική επιστολή για τη λήψη ή τη διατήρηση σε ισχύ Προσφοράς Σύνδεσης, δύνανται να υποβάλουν σε αυτόν, έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, αίτημα επιστροφής της. Με την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής στον κάτοχο παύει αυτοδίκαια η ισχύς της σχετικής Άδειας Παραγωγής και της Προσφοράς Σύνδεσης καθώς και όλων των αδειών και εγκρίσεων του σταθμού που έχουν χορηγηθεί. Τη διαδικασία της παρούσας ακολουθούν και κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο βιοαέριο ή βιομάζα, αιολικών και υδροηλεκτρικών σταθμών, των οποίων η υποβληθείσα εγγυητική επιστολή λήγει εντός του 2024.».

Άρθρο 38

Αναστολή προθεσμιών υλοποίησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στις πληγείσες περιοχές του Έβρου - Προσθήκη άρθρου 32Α στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32Α ως εξής:

«Άρθρο 32Α
Αναστολή προθεσμιών
υλοποίησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών
Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού -
Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στις πληγείσες
περιοχές του Έβρου

Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης που εγκαθίστανται στις περιοχές του Έβρου, για τις οποίες έχει εκδοθεί αναστολή της έκδοσης των προβλεπόμενων στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας διοικητικών πράξεων και γνωμοδοτήσεων, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν πράξεων της παρ. 6α του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289) μετά των πρωτοκόλλων εγκατάστασης της παρ. 7 της ως άνω διάταξης, κάθε προθεσμία, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και του άρθρου 31 του παρόντος, περί διασφάλισης υλοποίησης των έργων, αναστέλλονται για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ισχύει η αναστολή των διοικητικών πράξεων, ήτοι από την 26η Σεπτεμβρίου 2023, μέχρι την άρση της αναστολής. Αν έχει καταβληθεί Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης ή Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου για την παράταση προθεσμιών του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 και του άρθρου 31 του παρόντος, περί διασφάλισης υλοποίησης των έργων, για το χρονικό διάστημα που εμπίπτει εντός του χρονικού διαστήματος που υφίσταται η ως άνω αναστολή των διοικητικών πράξεων, αυτό επιστρέφεται εντός ενός (1) μηνός από την 31η Οκτωβρίου 2024 στους κατόχους των σταθμών. Η ως άνω αναστολή αίρεται με διαπίστωση του Φορέα Αδειοδότησης, η οποία κοινοποιείται σε όλους τους κατόχους των σταθμών Α.Π.Ε. του παρόντος άρθρου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 39 Προώθηση μετατροπής συμβατικών μονάδων σε συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

Μονάδες από συμβατικά καύσιμα που συνδέονται στο Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) που την 1η Ιανουαρίου 2024 βρίσκονταν σε λειτουργία και παύσουν ή έχουν παύσει μετά την 1η Ιανουαρίου 2024 οριστικά να λειτουργούν, οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που διέπουν τις μονάδες αυτές παραμένουν σε ισχύ για το υπολειπόμενο διάστημα της προβλεπόμενης διάρκειας ισχύος τους και δύνανται να τροποποιούνται ή να αντικαθίστανται αποκλειστικά σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και τον Κανονισμό Αδειών σε σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατόπιν αίτησης των κατόχων των αδειών αυτών στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων. Η μετατροπή ή αντικατάσταση των αδειών παραγωγής από νέες ή

υφιστάμενες άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας συντελείται κατ' απόλυτη προτεραιότητα εκτός κύκλου, σύμφωνα με το άρθρο 132ΣΤ του ν. 4001/2011 (Α' 179) και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο. Στο πλαίσιο του παρόντος, η έκδοση ή η τροποποίηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης πραγματοποιείται για το σημείο σύνδεσης που καταλάμβανε η αντικατασταθείσα μονάδα συμβατικού καυσίμου και η συνολική ισχύς των οριστικών προσφορών σύνδεσης για την εγκατάσταση των σταθμών αποθήκευσης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τετρακόσια πενήντα μεγαβάτ (450 MW). Δεν επιτρέπεται στο πλαίσιο του παρόντος τα νομικά πρόσωπα και οι Συνδεδεμένες ή Συνεργαζόμενες με αυτούς Επιχειρήσεις να λάβουν οριστικές προσφορές σύνδεσης για την εγκατάσταση σταθμών αποθήκευσης συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των εκατόν πενήντα μεγαβάτ (150 MW). Σε περίπτωση τροποποίησης ή αντικατάστασης των αδειών παραγωγής για μετατροπή αυτών σε άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, οι οικείες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Συμβάσεις Σύνδεσης, οι αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση εκδίδονται ή τροποποιούνται αντιστοίχως, κατ' απόλυτη προτεραιότητα από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τους κατόχους των αδειών αυτών.

Άρθρο 40 Προσθήκη μονάδων αποθήκευσης σε υφιστάμενους και νέους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 11Γ στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 11Γ ως εξής:

«Άρθρο 11Γ
Προσθήκη μονάδων αποθήκευσης σε
υφιστάμενους και νέους σταθμούς Ανανεώσιμων
Πηγών Ενέργειας

1. Φωτοβολταϊκοί σταθμοί που είτε έχουν τεθεί σε λειτουργία μετά την 4η Ιουλίου 2019 και έως την 31η Οκτωβρίου 2024, είτε νέοι σταθμοί που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης έως την 31η Οκτωβρίου 2024, και οι οποίοι συνάπτουν Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ή Σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξεσης ή Σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης Σταθερής Τιμής, δύνανται να μετατραπούν, εφόσον αυτό είναι τεχνικά δυνατόν, σε σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, κατόπιν υποβολής μέχρι την 30ή Απριλίου 2025, αιτήματος προς τον Φορέα Αδειοδότησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, ή τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά περίπτωση. Στην περίπτωση αυτή η ωφέλιμη χωρητικότητα των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, που θα εγκατασταθούν κατά τα ανωτέρω, είναι τουλάχιστον ίση με μία (1) ώρα στην εγκατεστημένη ισχύ του αντίστοιχου φωτοβολταϊκού σταθμού.

2. Οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί της παρ. 1 αποζημιώνονται με βάση την ωριαία τιμή της αγοράς της επόμενης

ημέρας και τις τιμές των υπόλοιπων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τη συμμετοχή τους σε αυτές, για την ενέργεια που εγχέουν στο δίκτυο και η οποία προέρχεται από τις μονάδες αποθήκευσης του φωτοβολταϊκού σταθμού. Η αποζημίωση των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) του παρόντος για την ενέργεια που προέρχεται από τις μονάδες αποθήκευσης προσδιορίζεται από μετρήσεις διακριτού πιστοποιημένου μετρητή που συνδέεται στην έξοδο των μονάδων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Για τους σταθμούς του παρόντος οι Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης και οι Συμβάσεις Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας παραμένουν σε ισχύ και διέπουν την ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται από τις μονάδες Α.Π.Ε. του σταθμού.

4. Για την περίπτωση των έργων της παρ. 1, των φωτοβολταϊκών σταθμών του δεύτερου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), καθώς και σταθμών Α.Π.Ε. που συμμετέχουν απευθείας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, οι Βεβαιώσεις Παραγωγού, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, οι αποφάσεις περιβαλλοντικής αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση τροποποιούνται αντιστοίχως, κατ' απόλυτη προτεραιότητα από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τους κατόχους των αδειών αυτών. Η τροποποίηση των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης στην περίπτωση των έργων της παρ. 1 πραγματοποιείται μέχρι κάλυψης συνολικού ορίου εγκατεστημένης ισχύος φωτοβολταϊκών σταθμών εξακοσίων μεγαβάτ (600 MW), επιμεριζόμενων σε τριακόσια μεγαβάτ (300 MW) για τους σταθμούς Α.Π.Ε. που συνδέονται στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) και τριακόσια μεγαβάτ (300 MW) για τους σταθμούς Α.Π.Ε. που συνδέονται στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.). Οι τροποποιήσεις των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της παρούσας παραγράφου για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης διενεργούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή παράλληλα με την εξέταση των έργων ΑΠΕ που εμπίπτουν στους Πίνακες 2Α και 2Β του άρθρου 6 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕ-ΕΚ/88889/2592/14.8.2024 κοινής απόφασης του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4918), περί καθορισμού συνολικής εγκατεστημένης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. της παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, ελάχιστης αποδεκτής χρονικής διάρκειας των διμερών συμβάσεων της περ. β) της υποπαρ. Α της παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, αναλογίας παραγωγής ανά τεχνολογία σταθμού Α.Π.Ε. περιορισμών έγχυσης που θα εφαρμοστούν σε ειδικές περιπτώσεις και σειράς προτεραιότητας εξέτασης αιτημάτων για χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης έργων Α.Π.Ε., σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, και των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που επιλέγονται βάσει των ανταγωνιστικών διαδικασιών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..

5. Οι κάτοχοι φωτοβολταϊκών σταθμών της παρ. 1 και σταθμών Α.Π.Ε. που συμμετέχουν απευθείας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, που συνδέονται σε κοινό σημείο σύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα δύνανται να υποβάλουν κοινό αίτημα στον αρμόδιο Διαχειριστή από τον οποίο έχουν λάβει Οριστική Προσφορά για την εγκατάσταση μεμονωμένου σταθμού αποθήκευσης που συνδέεται στο κοινό αυτό σημείο και θα έχει εγκατεστημένη ισχύ όχι μεγαλύτερη από το άθροισμα της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. του κοινού αιτήματος και ωφέλιμη χωρητικότητα κατ' ελάχιστον ίση με μία (1) ώρα στο άθροισμα της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. του αιτήματος αυτού. Οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί της παρούσας δύνανται να εγχέουν ενέργεια πέραν των ορίων που τίθενται από τους στατικούς ή δυναμικούς περιορισμούς ή περιορισμούς λόγω του προγράμματος κατανομής από την επίλυση της αγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι ισόποση ενέργεια απορροφάται ταυτόχρονα από τον σταθμό αποθήκευσης. Οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί της παρούσας δεν λαμβάνουν αποζημίωση από τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας ή λειτουργική ενίσχυση για την ενέργεια που εγχέουν πέραν των ως άνω περιορισμών η οποία απορροφάται ταυτόχρονα, χωρίς χρέωση, από τους σταθμούς αποθήκευσης. Κατά τα λοιπά, οι σταθμοί αποθήκευσης της παρούσας συμμετέχουν στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Το αίτημα του πρώτου εδαφίου δύναται να υποβληθεί και από κάτοχο άδειας αποθήκευσης, προσκομίζοντας σχετική συμφωνία με τους κατόχους των φωτοβολταϊκών σταθμών για σύνδεση στο εν λόγω κοινό σημείο, και αξιολογείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά απόλυτη προτεραιότητα. Τα έργα της παρούσας που λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης πριν από την έκδοση της απόφασης της παρ. 6, εφαρμόζουν τα διαλαμβανόμενα στην απόφαση της παρ. 6 όταν αυτή εκδοθεί.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να αυξάνεται το ανωτέρω όριο εγκατεστημένης ισχύος φωτοβολταϊκών σταθμών της παρ. 4, που μπορούν να αιτηθούν την εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το παρόν άρθρο, να καθορίζεται ο τρόπος επιμερισμού της ισχύος αυτής σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συνδέονται στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε., να τροποποιείται η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτημάτων προς τους Διαχειριστές της παρ. 1, να ρυθμίζονται τυχόν λεπτομέρειες για τον τρόπο σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της παρ. 5 με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή το Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και τη συμμετοχή τους στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, να αναστέλλεται η έκδοση νέων Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης της παρ. 5, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

7. Για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σύμφωνα με το παρόν, εφαρμόζονται τα μέτρα πυρόσβεσης

των ενότητων Στ.1 και Στ.2 του Παραρτήματος Β' της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/103448/7298/25.9.2024 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5628), περί προτύπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων για έργα Μεμονωμένων Σταθμών Ηλεκτροχημικής Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Μπαταρίες) κατηγορίας Β.».

Άρθρο 41
Προώθηση εγκατάστασης σταθμών
αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας -
Προσθήκη άρθρου 11Δ στον ν. 4685/2020

Στον ν. 4685/2020 (Α' 92) προστίθεται άρθρο 11Δ ως εξής:

«Άρθρο 11Δ
Προώθηση εγκατάστασης σταθμών
αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την απόφαση της παρ. 8 καθορίζει τη σειρά προτεραιότητας εξέτασης των αιτημάτων για χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για την εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με την εφαρμογή των κριτηρίων και τις διαδικασίες που περιγράφονται στην απόφαση της παρ. 2.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, ορίζονται:

α) οι δικαιούχοι υποβολής αίτησης, καθώς και η διαδικασία, τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλουν οι ενδιαφερόμενοι για τη λήψη Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για την εγκατάσταση μεμονωμένου σταθμού αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το παρόν,

β) η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, σύμφωνα με το παρόν,

γ) τα επιθυμητά τεχνικά χαρακτηριστικά των σταθμών αποθήκευσης,

δ) τα κριτήρια αντισυγκέντρωσης, καθώς και τα κριτήρια επιλογής με βάση τη γεωγραφική θέση των έργων, τη σύνδεση στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) ή στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), καθώς και το ειδικότερο σημείο σύνδεσής τους, τον χρόνο ενεργοποίησής τους και τυχόν επιπρόσθετα κριτήρια επιλογής,

ε) οι κυρώσεις που εφαρμόζονται, αν δεν τηρούνται το παρόν και η σχετική απόφαση από τον κάτοχο των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας,

στ) τα κριτήρια αξιολόγησης για τη διαμόρφωση της σειράς προτεραιότητας για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης,

ζ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

3. Οι σταθμοί αποθήκευσης που επιλέγονται, για να λάβουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 8, αξιολογούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς

Σύνδεσης παράλληλα με τα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που αξιολογούνται για λήψη Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με τις αποφάσεις των παρ. 11 και 12 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024 (Α' 40), τους υβριδικούς σταθμούς στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά και τη νήσο Κρήτη, καθώς και τους ενισχυόμενους, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, σταθμούς αποθήκευσης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 8.

4. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 που έχουν υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης δύναται να τροποποιούνται αποκλειστικά, σύμφωνα με το αντίστοιχο κανονιστικό πλαίσιο, σε μεμονωμένους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, κατόπιν αίτησης των κατόχων των αδειών αυτών στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων.

5. Στην περίπτωση των έργων της παρ. 4, καθώς και αυτών που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για την υπαγωγή στις προβλέψεις του παρόντος, σύμφωνα με την παρ. 2, οι Βεβαιώσεις Παραγωγού ή οι άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, οι αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση τροποποιούνται αντιστοίχως, κατ' απόλυτη προτεραιότητα και εκτός κύκλου, για τη μετατροπή των Βεβαιώσεων Παραγωγού σε άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

6. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 245), περί περιορισμών έγχυσης που εφαρμόζονται στους σταθμούς αποθήκευσης που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε., ο Διαχειριστής του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. αποδέχεται αιτήματα για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για την εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εφαρμόζοντας τους περιορισμούς έγχυσης που περιγράφονται στο άρθρο 4 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕ-ΕΚ/53563/1556/15.5.2023 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3328), περί περιορισμών έγχυσης ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), καθώς και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4951/2022 (Α' 245), για τους σταθμούς αποθήκευσης που συνδέονται με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 2, ορίζεται η σειρά επιλογής των μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, βάσει των κριτηρίων της απόφασης της παρ. 2. Τα έργα της περίπτωσης αυτής δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2413
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023**

Άρθρο 42

Ηλιακές εγκαταστάσεις σε κτίρια, σε υφιστάμενες ή μελλοντικές τεχνητές κατασκευές - Προσθήκη περ. ιστ) στην παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4951/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 το οποίο τροποποιεί το άρθρο 16δ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Στην παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί σταθμών που εξαιρούνται από Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, προστίθεται περ. ιστ), ως εξής:

«ιστ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί που μπορεί να συνδυάζονται με σύστημα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, που εγκαθίστανται επί κτιρίων (στο δώμα ή τη στέγη κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων των στεγάστρων βεραντών/εξώστη, πέργκολων, προσόψεων και σκιάστρων, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 16 και 19 του ν. 4067/2012 (Α' 79) ή επί υφιστάμενων ή μελλοντικών τεχνητών κατασκευών, εξαιρουμένων των τεχνητών υδάτινων επιφανειών, υπό την προϋπόθεση ότι ο πρωταρχικός στόχος των τεχνητών αυτών κατασκευών δεν είναι η παραγωγή ή η αποθήκευση ηλιακής ενέργειας.».

Άρθρο 43

Νέες εγκαταστάσεις με ηλεκτρική δυναμικότητα κάτω των εκατόν πενήντα κιλοβάτ - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 34 του ν. 4951/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 το οποίο τροποποιεί τα άρθρα 16β και 16δ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Στο άρθρο 34 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατό πενήντα κιλοβάτ (150 kW), καθώς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 33, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης.».

Άρθρο 44

Εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας δυναμικότητας εκατό κιλοβάτ ή μικρότερης - Τροποποίηση παρ. 1, 3 και 5 άρθρου 38 ν. 4951/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 το οποίο τροποποιεί το άρθρο 16δ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Στις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί σύνδεσης με το Δίκτυο χωρίς

τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «πενήντα (50)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εκατό (100)», β) οι λέξεις «είκοσι (20) kW» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εξήντα (60) κιλοβάτ (kW)», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι εγκαταστάσεις:

α) Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ισχύος έως και εκατό (100) κιλοβάτ (kW), με την εξαίρεση της περ. β',

β) Αιολικών Σταθμών, ισχύος έως εξήντα (60) κιλοβάτ (kW), που μπορεί να συνδυάζονται και με σύστημα αποθήκευσης, συνδέονται στο Δίκτυο, χωρίς να απαιτείται χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν.

Οι σταθμοί της παρούσας ορίζονται ως Γνωστοποιούμενοι Σταθμοί.».

2. Στην περ. α της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 4951/2022, περί ενημέρωσης του ενδιαφερομένου για την αποδοχή ή απόρριψη της αιτηθείσας σύνδεσης, προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο σχετικά με την αποδοχή ή απόρριψη της αιτηθείσας σύνδεσης. Ακολούθως:

α. Σε περίπτωση αποδοχής της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο τη Σύμβαση Σύνδεσης, στην οποία αναγράφονται οι όροι σύνδεσης, το κόστος σύνδεσης, τα απαιτούμενα έργα σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης αυτών, καθώς και κάθε στοιχείο που απαιτείται για την τεκμηρίωση της ανάγκης υλοποίησης των συγκεκριμένων έργων σύνδεσης και του κόστους αυτών.

Ο ενδιαφερόμενος οφείλει, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, να υπογράψει τη Σύμβαση Σύνδεσης καταβάλλοντας αντίστοιχα και τη σχετική δαπάνη, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση.

Η κατασκευή των έργων σύνδεσης ολοκληρώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή:

αα) εντός ενός (1) μηνός από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον δεν απαιτούνται νέα έργα δικτύου διανομής, ή

αβ) εντός τεσσάρων (4) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη χαμηλή τάση, ή

αγ) εντός οκτώ (8) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη Μέση Τάση (Μ.Τ.), εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και Μ.Τ., ή

αδ) εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ..

Ο αρμόδιος Διαχειριστής ολοκληρώνει τα έργα σύνδεσης και στη συνέχεια προβαίνει στη σύνδεση του σταθμού.

Σε περίπτωση μη απόκρισης του αρμόδιου Διαχειριστή εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του ενδιαφέροντος για τη σύνδεση του σταθμού, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προχωρήσει στη σύνδεση του εν λόγω σταθμού στην εσωτερική ηλεκτρολογική εγκατάσταση, έχοντας την υποχρέωση να ενημερώσει προηγουμένως και εγγράφως τον αρμόδιο Διαχειριστή για την πρόθεση σύνδεσής του. Κατόπιν, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή για την ενεργοποίηση του σταθμού.

β. Σε περίπτωση απόρριψης της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει για τους λόγους της απόρριψης και δύναται να προτείνει αιτιολογημένα στον ενδιαφερόμενο εναλλακτικό σημείο σύνδεσης για λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.».

3. Στην παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 4951/2022, οι λέξεις «δέκα (10) kW» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δέκα και 0, 80 (10,8) κιλοβάτ (kW)», και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για σταθμούς που εγκαθίστανται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, τα ανώτατα όρια ισχύος της παρ. 1 ανέρχονται σε δέκα και 0, 80 (10,8) κιλοβάτ (kW).».

Άρθρο 45

Διασφάλιση της τήρησης των προθεσμιών της αδειοδοτικής διαδικασίας μέσω του σημείου επαφής - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 41 ν. 4951/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στην παρ. 8 του άρθρου 41 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Π.Σ.Α.Π.Ε.), προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Το Π.Σ.Α.Π.Ε. διαθέτει σύστημα ειδοποιήσεων και ειδοποιεί αυτόματα, μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τους επενδυτές και τις αδειοδοτούσες αρχές, για τις προθεσμίες κάθε τρέχουσας αδειοδοτικής διαδικασίας και τη λήξη της ισχύος των οικείων αδειών ή συμβάσεων. Η Υπηρεσία Μίας Στάσης της παρ. 1 διασφαλίζει την τήρηση των προθεσμιών κάθε σταδίου της αδειοδοτικής διαδικασίας.»

Άρθρο 46

Διάρκεια αδειοδοτικής διαδικασίας για τους υπεράκτιους αιολικούς σταθμούς - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 73 του ν. 4964/2022 (παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 73 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αδειοδοτικής ωρίμανσης έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Η συνολική διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων ΥΑΠ της παρ. 3 δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Ειδικά για την ανανέωση έργων ΥΑΠ, η συνολική διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.».

Άρθρο 47

Ειδικότερα ζητήματα για την υποβολή νέων Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 42 του ν. 4951/2022 (παρ. 3 άρθρου 16γ Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ριζικής ανανέωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο οι λέξεις «έναντι λοιπών αιτήσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από τον αρμόδιο Διαχειριστή έναντι λοιπών αιτήσεων και η νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου», β) στην περ. α) μετά τις λέξεις «δεκαπέντε τοις εκατό (15%),» προστίθεται η λέξη «και», και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εξετάζεται κατά προτεραιότητα από τον αρμόδιο Διαχειριστή έναντι λοιπών αιτήσεων και η νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου, εφόσον δεν προκύπτει:

α) αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής, μεγαλύτερη από δεκαπέντε τοις εκατό (15%), και

β) ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.»

2. Στο άρθρο 42 του ν. 4951/2022 προστίθεται παρ. 7 και ως εξής:

«7. Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνουν σε ριζική ανανέωση από την 31η Οκτωβρίου 2024, ήτοι υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής ή σε περίπτωση Εξαιρούμενων Σταθμών, αίτηση για νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, συμμετέχουν αποκλειστικά στην αγορά και δεν δύναται να λάβουν λειτουργική ενίσχυση καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας των νέων σταθμών.»

Άρθρο 48

Διαδικασία αδειοδότησης για την εγκατάσταση αντλιών θερμότητας (άρθρο 16ε Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 το οποίο τροποποιεί το άρθρο 16ε της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Αερόψυκτη/αεροθερμική αντλία θερμότητας»: Ο συνδυασμός μηχανημάτων ή δικτύων ή εγκαταστάσεων, με τον οποίο επιτυγχάνεται η θέρμανση ή η ψύξη χώρων μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας του αέρα.

β) «Γεωεναλλάκτης»: Το σύνολο σωληνώσεων εντός του εδάφους ή εντός γεωτρήσεων μετά των παρελκομένων τους, όπου κυκλοφορεί ρευστό σε κλειστό κύκλο, ώστε να υφίσταται μεταφορά θερμότητας από ή προς το υπέδαφος χωρίς άντληση ύδατος.

γ) «Γεωθερμική αντλία θερμότητας»: Ο συνδυασμός μηχανημάτων ή δικτύων ή γεωτρήσεων ή εγκαταστάσεων, με τον οποίο επιτυγχάνεται η θέρμανση ή η ψύξη χώρων μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών ή των υδάτων, επιφανειακών και υπόγειων, που δεν χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με το Μέρος Α' του ν. 4602/2019 (Α' 45), (ως γεωθερμικό δυναμικό, δηλαδή η θερμοκρασία των γεωλογικών σχηματισμών και των υδάτων δεν υπερβαίνει τους 30 βαθμούς Κελσίου).

δ) «Γεωθερμική αντλία θερμότητας ανοικτού κυκλώματος»: Η γεωθερμική αντλία θερμότητας που περιλαμβάνει τουλάχιστον μια παραγωγική γεώτρηση ή εγκατάσταση εκμετάλλευσης της θερμότητας επιφανειακών υδάτων.

ε) «Γεωθερμική αντλία θερμότητας κλειστού κυκλώματος»: Η γεωθερμική αντλία θερμότητας που περιλαμβάνει γεωεναλλάκτη, ο οποίος αναπτύσσεται είτε εντός γεώτρησης (κάθετος) είτε εντός εκσκαφής ή κατά μήκος τάφρων (οριζόντιος).

στ) Γεώτρηση επανεισαγωγής (ή επανέγχυσης) ανοικτού κυκλώματος: Η γεώτρηση, με την οποία το ρευστό οδηγείται από την επιφάνεια στον υπόγειο αποδέκτη από τον οποίο αντλήθηκε.

ζ) «Παραγωγική γεώτρηση ανοικτού κυκλώματος»:

Η γεώτρηση άντλησης ρευστού από το υπέδαφος.

2. Δεν απαιτείται άδεια για την εγκατάσταση:

α) αερόψυκτων αντλιών θερμότητας ανεξαρτήτως ισχύος,

β) γεωθερμικών αντλιών θερμότητας κλειστού κυκλώματος με ισχύ που δεν υπερβαίνει τα εκατό κιλοβάτ ηλεκτρικά (100 kWe), με την επιφύλαξη της περ. α) της παρ. 5.

Στην περ. β), πριν από την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης, ο ενδιαφερόμενος υποβάλει δήλωση γνωστοποίησης στη Διεύθυνση Ανάπτυξης της Περιφερειακής Ενότητας, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται το ακίνητο στο οποίο γίνεται η εγκατάσταση, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 8. Αν δεν προβεί στην εν λόγω γνωστοποίηση, επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ.

3. Οι εγκαταστάσεις αυτές λογίζονται ως ηλεκτρικές συσκευές ή εγκαταστάσεις και οι Διαχειριστές Δικτύων Μεταφοράς ή Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας προχωρούν στη σύνδεση στο δίκτυο και στην ηλεκτροδότησή τους. Αν η ηλεκτρική ισχύς των ανωτέρω αντλιών θερμότητας δεν υπερβαίνει τα πενήντα κιλοβάτ ηλεκτρικά (50 kWe), ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας προβαίνει στη σύνδεση στο δίκτυο και στην ηλεκτροδότησή τους, εντός δεκαεσάρων (14) ημερών από την υποβολή αίτησης, εκτός εάν απαιτούνται περαιτέρω εργασίες για τις συνδέσεις με το δίκτυο.

4. Αν οι γεωεναλλάκτες βρίσκονται εντός θερμοθετημένου γεωθερμικού πεδίου, το μέγιστο επιτρεπτό βάθος κατασκευής είναι τα εκατό (100) μέτρα από την επιφάνεια του εδάφους. Σε περίπτωση παραβίασης αυτού επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 7.

5. Για την εγκατάσταση:

α) γεωθερμικών αντλιών θερμότητας ισχύος που δεν υπερβαίνει τα εκατό κιλοβάτ ηλεκτρικά (100 kWe), οι οποίες ευρίσκονται εντός θερμοθετημένου γεωθερμικού πεδίου και το βάθος εγκατάστασης των γεωεναλλακτών υπερβαίνει τα εκατό (100) μέτρα,

β) γεωθερμικών αντλιών θερμότητας κλειστού κυκλώματος με ισχύ που υπερβαίνει τα εκατό κιλοβάτ ηλεκτρικά (100 kWe), ανεξαρτήτως βάθους γεωεναλλάκτη,

γ) γεωθερμικών αντλιών θερμότητας ανοικτού κυκλώματος ανεξαρτήτως ισχύος,

απαιτείται άδεια, η οποία εκδίδεται, από την αρμόδια Διεύθυνση Ανάπτυξης της Περιφερειακής Ενότητας, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται το ακίνητο στο οποίο γίνεται η εγκατάσταση, υπέρ του κύριου ή επικαρπωτή του ακινήτου, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 8 και εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) Σε περίπτωση εκμετάλλευσης θερμότητας με τη χρήση επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων, ο χρήστης υποχρεούται στην επαναφορά του συνόλου των χρησιμοποιηθέντων υδάτων και στην ίδια ποιότητα, πλην της θερμοκρασιακής διαφοράς τους, στον αρχικό αποδέκτη.

γβ) Σε αντίθετη περίπτωση, όπου υπάρχει ανάλωση ποσότητας ύδατος ή αλλοίωσης της ποιότητάς του, καθώς και όταν η συνολική ηλεκτρική ισχύς των γεωθερμικών αντλιών θερμότητας ανοικτού κυκλώματος συνδεδεμένων στον ίδιο επιφανειακό υδάτινο αποδέκτη υπερβαίνει τα πενήντα κιλοβάτ ηλεκτρικά (50 kWe), για την έκδοση της σχετικής άδειας εφαρμόζονται και τα άρθρα 11 και 16 του ν. 3199/2003 (Α' 280).

6. Για τη χορήγηση της άδειας καταβάλλεται το παράβολο της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠ/40906/187/12.4.2023 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2569), όπως εκάστοτε ισχύει.

7. Αν διαπιστωθεί σε έλεγχο ότι:

α) έχει εγκατασταθεί παράνομα γεωθερμική αντλία θερμότητας, επιβάλλεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη πρόστιμο στον κύριο ή τον επικαρπωτή ίσο με το πενταπλάσιο του ύψους του παραβόλου της παρ. 6 και ο ιδιοκτήτης ή ο επικαρπωτής καλείται να προβεί σε έκδοση άδειας εντός τριμήνου,

β) έχουν παραβιαστεί οι όροι της άδειας, ο αρμόδιος Περιφερειάρχης επιβάλλει πρόστιμο ίσο με το τριπλάσιο του ύψους του παραβόλου της παρ. 6 και ο ιδιοκτήτης ή επικαρπωτής καλείται να προβεί σε συμμόρφωση με τους όρους της άδειας εντός τριμήνου,

γ) δεν έχει υπάρξει συμμόρφωση με τις προαναφερόμενες αποφάσεις του Περιφερειάρχη ή έχει υπάρξει υποτροπή, επιβάλλεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη πρόστιμο ίσο με το δεκαπλάσιο του ύψους του παραβόλου της παρ. 6, η εκδοθείσα άδεια ανακαλείται και η εγκατάσταση σφραγίζεται.

Πριν από την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ο ενδιαφερόμενος καλείται σε ακρόαση από τον Περιφερειάρχη εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την επίδοση της σχετικής προσκλήσεως.

8. Οι προμηθευτές αντλιών θερμότητας γνωστοποιούν με ηλεκτρονική αλληλογραφία στη Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τον αριθμό και την ισχύ των αντλιών θερμότητας που διαθέτουν ή εγκαθιστούν σε κάθε Περιφέρεια ετησίως, ανά είδος αντλιών θερμότητας (αερόψυκτες, γεωθερμικές κλειστού κυκλώματος, γεωθερμικές ανοιχτού κυκλώματος), εντός του πρώτου τριμήνου του επομένου έτους.

9. Για οποιαδήποτε εγκατάσταση στην οποία λαμβάνει χώρα ή προβλέπεται αξιοποίηση γεωθερμικού δυναμικού ή ενεργειακού συστήματος θέρμανσης ή ψύξης μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των υδάτων, επιφανειακών και υπόγειων, που δεν χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με το Μέρος Α' του ν. 4602/2019 (Α' 45), γεωθερμικό δυναμικό, δεν εφαρμόζεται το π.δ. 420/1987 (Α' 187), περί υποχρεώσεων σύνταξης μελέτης ή και εγκατάστασης υποδομών οποιουδήποτε συστήματος θέρμανσης ή ψύξης από διαφορετική ενεργειακή πηγή.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

**Άρθρο 49
Περιεχόμενα φακέλου περιβαλλοντικής
αδειοδότησης - Προσθήκη παρ. 12
στο άρθρο 11 του ν. 4014/2011**

Στο άρθρο 11 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί του περιεχόμενου του φακέλου περιβαλλοντικής αδειοδότησης, προστίθεται παρ. 12 ως εξής:

«12. Κατ' εξαίρεση του παρόντος, δύναται μέρος του περιεχομένου του φακέλου της περιβαλλοντικής αδειοδότησης μετά των παραρτημάτων αυτής να κατατίθενται στην αγγλική γλώσσα, εφόσον το μέρος αυτό: α) αφορά το τεχνικό περιεχόμενο του φακέλου της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων μετά των παραρτημάτων αυτής και β) συνοδεύεται από πλήρη και επεξηγηματική περίληψη αυτών στην ελληνική γλώσσα. Σε κάθε περίπτωση, η δυνατότητα της παρούσας τελεί υπό την επιφύλαξη της υπό στοιχεία Η.Π. 11764/653/16.3.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Δικαιοσύνης (Β' 327), περί παροχής πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον.».

**Άρθρο 50
Ενίσχυση του ρόλου του Συμβουλίου
Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 13 ν. 4014/2011**

Στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί σύστασης του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλο-

ντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ), προστίθεται περ. γα) ως εξής:

«γα) Αν, κατόπιν έκδοσης απόφασης επί ειδικής διοικητικής προσφυγής του άρθρου 8 του ν. 3200/1955 (Α' 97) που έχει κατατεθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2024, διαπιστώνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ότι, με αποκλειστική ευθύνη της διοίκησης ακολουθήθηκε πλημμελώς η διαδικασία έκδοσης, παράτασης, ανανέωσης ή τροποποίησης της ΑΕΠΟ, σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 6 ή την παρ. 8 του άρθρου 2, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ζητήσει εντός σαράντα (40) ημερών τη γνώμη του ΚΕΣΠΑ. Τη γνώμη αυτή διαμορφώνει το ΚΕΣΠΑ και με την κλήση ενώπιον του, προς διατύπωση απόψεων, των αναγκαίων, κατά την κρίση του, οργάνων και φορέων. Στην περίπτωση αυτή η γνώμη του ΚΕΣΠΑ είναι δεσμευτική για την αρμόδια για την έκδοση της ΑΕΠΟ περιβαλλοντική αρχή. Η αρμόδια για την έκδοση της ΑΕΠΟ περιβαλλοντική αρχή εντός δύο (2) μηνών, προβαίνει στις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες για την ολοκλήρωση της αδειοδοτικής διαδικασίας, σύμφωνα με τη γνώμη του ΚΕΣΠΑ.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ
ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**Άρθρο 51
Επιδόματα θέσης ευθύνης Προϊσταμένων
του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και
Εξοικονόμησης Ενέργειας**

Επιδόματα θέσης ευθύνης που καταβλήθηκαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος σε πρόσωπα που άσκησαν εν τοις πράγμασι καθήκοντα Προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), σε θέσεις που συστάθηκαν βάσει εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κ.Α.Π.Ε. οργανωτικών διαρθρώσεων, θεωρείται ότι υπάγονται στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 18 του ν. 4024/2011 (Α' 226) και τις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί επιδομάτων θέσης ευθύνης.

**Άρθρο 52
Καθορισμός αποδοχών Αντιπροέδρου
Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και
Εξοικονόμησης Ενέργειας -
Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 7 π.δ. 375/1987**

Στην παρ. 2 του άρθρου 7 του π.δ. 375/1987 (Α' 167), περί Προέδρου και Αντιπροέδρου του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση απουσίας, ελλείψεως ή κωλύματος του Προέδρου του Δ.Σ., αυτός αναπληρώνεται στην άσκηση των πιο πάνω αρμοδιοτήτων του από τον Αντιπρόεδρο. Οι αποδοχές του Αντιπροέδρου καθορίζονται βάσει της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015 (Α' 176).».